

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonania pracy (przeszoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzem, realizatorem filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, as well as wages and salaries of employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers organisations, economic and professional local government.

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job vocational training.

2. The **average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income tax and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees converted into full-time paid employees.

Świadczenia społeczne

1. Świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę; również od tej daty nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających to świadczenie.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

2. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat;
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej;
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

Social benefits

1. Since 1 April 2016 the child-raising benefit from the "Family 500+" programme has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children (Journal of Laws 2019 item 2407, as amended). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income; also since that date the information on the number of families receiving the benefit is not collected.

Benefit is financed from the state budget.

2. Large Family Card based on the Act of 5 December 2014 on Large Family Card (Journal of Laws 2021 item 1744) can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18;
- 2) up to the age of 25 in the case when children learn at school or higher education institution;
- 3) without age limits in the case of children with legal confirmation of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABLE 1 (66). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
OGÓŁEM	3814,08	4549,11	5713,03	6104,97	TOTAL
sektor publiczny	4131,96	4802,87	5997,87	6411,96	public sector
sektor prywatny	3610,73	4399,61	5571,33	5948,40	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2556,94	3972,69	5781,16	5948,36	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	4558,60	5385,42	6625,61	6954,23	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	4294,27	5270,03	6502,34	6817,29	of which manufacturing
Budownictwo	3371,84	4271,22	5477,96	5734,57	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3146,31	3718,13	4960,65	5338,14	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	3329,30	3841,73	4868,42	4971,79	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2296,87	2688,86	3351,49	3543,75	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4837,19	6730,96	8202,62	9155,55	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5263,75	6425,54	7578,81	7394,24	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3643,33	4442,34	5436,02	5493,18	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4254,98	4818,88	6161,90	6572,25	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1969,41	2958,40	4009,00	4377,05	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4381,89	4898,93	6350,43	6827,81	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3735,75	4616,72	5317,72	5665,91	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3574,68	3985,19	5517,19	6082,92	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3094,40	3548,88	4624,38	4840,29	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2615,08	3693,29	4779,79	5007,60	Other service activities

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

Świadczenia społeczne Social benefits

TABL. 2 (67). ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE Z PROGRAMU „RODZINA 500+”
CHILD-RAISING BENEFIT FROM THE "FAMILY 500+" PROGRAMME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	2020	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:					Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	40457	38941	$\frac{39630^a}{77092}$	87913	average monthly numer of children to which families receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	248473,9	239821,7	378538,7	529814,6	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:					Child-rising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	470	451	431	442	average monthly numer of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	2813	2689,8	2579,4	2703,3	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:					Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek...	25	26	175	165	average monthly numer of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	153	156,8	159,8	148,9	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego:					Supplement equal child-rising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	137 ^b	150	average monthly numer of children to which others centres receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	385,9 ^b	887,7	benefit payments in thousand PLN

a Dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 106. b Dane dotyczą okresu od 1 lipca do 31 grudnia.

Uwaga. W 2020 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 10750 rodzin.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a Data concern the period: in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see general notes, item 1 on page 106. b Data concern the period from 1 July to 31 December.

Note. In 2020, 10750 families had the Large Family Card.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.